

ODGOVARJA ING. IVO MURŠEC

Proizvodi celjske tovarne emajlirane posode (EMO) so že toliko zasloveli na tržišču, da je redki občan, ki ni zanje slišal. Verjetno pa je veliko občanov, ki ne vedo, da v tej isti tovarni vse uspešneje proizvajajo tudi kotle in radiatorje. Kvaliteta kotlov je postala že pojem — z radiatorji pa so se uspešno uveljavili na tržišču, kljub temu, da je precejšnja konkurenca.

Inženir IVO MURŠEC, vodja razvojnega oddelka toplotnih naprav v inštitutu EMAJL — odgovarja na vprašanja o problemih in razvoju te proizvodnje.

— Tovarni inženir, poleg proizvodnje emajliranih izdelkov, odpreskov in delov za avtomobilsko industrijo, proizvajate fritro in orodij, zavzema proizvodnja toplotnih naprav vse večji razmah. Ali je to nov del proizvodnje ali samo osvojitve novih proizvodov?

● Proizvodnja toplotnih naprav ni v naši tovarni nekaj novega. Drži pa, da iz leta v leto zavzema vse večji obseg — zaradi proizvodov, ki smo jih z uspehom plasirali na tržišče.

— Ne zamerite izrazu — doslej ste zasloveli predvsem s kotli. Kotli pa verjetno niso edini proizvod?

● Nikakor. Proizvajamo več vrst kotlov; jeklene posebnih konstrukcij za rjave premoge srednjih učinkov, ki služijo za ogrevanje od manjših stanovanj do blokov in stolpnic ter majhne kotle za individualne hiše. Odlika teh kotlov je razmeroma visok izkoristek. V državnem merilu namreč govorilo o izkoristku pri kotlih za nižje kalorične premoge od 45 do 50 odstotkov, zato je naše zadovoljstvo tem večje, ker imajo naši kotli 76 odstotni izkoristek!

— Kako pa je s proizvodnjo kotlov na tekoče gorivo?

● Proizvajamo to vrsto kotlov, ki imajo velike učinke. Enote so take, da je eden teh manjših kotlov sposoben segreti celo stolpnico, zato so ti kotli zelo primerni za gradnjo večjih stanovanjskih objektov — naselij.

— Nekateri tožijo, da je pri kotlih na tekoče gorivo večkrat problem z gorilniki in avtomatiko, pri kotlih na trda goriva pa čiščenje rešet. Kaj pravite vi kot strokovnjak?

● Pri nas v državi je proizvodnja za opremljanje teh kotlov tako nekvadratna, da le s težavo najdemo kooperante. Vsekakor pa odstopa zagrebško podjetje, s katerim sodelujemo. Drži, da je ponekod težava z gorilniki in ostalo opremo. Rešitev bi bila v uvoženi opremi — ta pa bi občutno vplivala na ceno proizvodov.

Glede goriv pa je treba vedeti, da nikjer v svetu, kjer uporabljajo tovrstne kotle, ne kurijo s tako slabo kvaliteto tekočih goriv.

— Kljub temu, da strokovnjaki trdijo, da vaši Trika radiatorji nimajo konkurence na domačem tržišču, v marsikatero novogradnjo vgrajujejo dražje in okornejše litoželezne radiatorje. Kaj pravite k temu?

● Vse dotlej, dokler bo projektant stimuliran po vrednosti projekta, bo »raje« projektiral dražje litoželezne radiatorje, kljub temu, da so Trika radiatorji ekonomičnejši, toplotno bolj učinkoviti, lažji za gradnjo, odpornejši proti mirazu in daleč bolj estetski!

Vem pa za konkreten primer, da je investitor ovrgel dražje — litoželezne radiatorje in zahteval cenejše — Trika radiatorje. Takih primerov bo, upajmo, vse več, ker že marsikdo začne gledati, kako in kam vlaga sredstva.

— Projektanti marsikdaj negodujejo, da ni ploščatih (panelnih) radiatorjev, s katerimi bi uspešneje reševali ogrevanje prostorov, v katerih bi litoželezen ali Trika radiator zavel preveč prostora ali pa estetsko kvaril prostor, na primer v raznih turističnih objektih. Kljub temu nobena tovarna in država takih radiatorjev ne proizva. Zakaj?

● Proizvodnja takšnih radiatorjev je predvsem odvisna od objektivne potrošnje na trgu. Poleg tega je proizvodnja ekonomska šele pri nekaj tisoč komadih.

Širše potrošnje pa ne bomo dosegli vse do tedaj, dokler ne bo toplotna izolacija prostorov, za katere so predvideni panelni radiatorji, takšna kot je drugod po svetu običaj. Kajti pri nas je splošno veljavno, da je izolacija za polovico slabša od cele vrste toplotnih zaščit, ki jih imajo v državah, za katere trdimo in smatramo, da spadajo vsaj na tem področju med razvite.

— Ali so kljub temu kakšne realne možnosti, da boste pričeli z proizvodnjo panelnih radiatorjev?

● Priprave in analize so bile že izvršene, vendar ni pogojev — vse dokler ne bo znana objektivna raba teh radiatorjev, ki bi jimčili, da bi bila takšna proizvodnja ekonomska in rentabilna.

— Omenili ste priprave in analize. Ali bi mogoče lahko povedali kaj več o razvoju proizvodnje toplotnih naprav?

● Verjetno vam bom prav odgovoril, če povem, da v zadnjem času posvečamo proizvodnji toplotnih naprav tolikšno pozornost, da smo v okviru inštituta izoblikovali poseben oddelek za razvoj toplotnih naprav. Delovni načrt smo razdelili na dva dela, na kratkoročen, v katerem bi na toplotnih napravah, ki jih že proizvajamo, s primernimi konstrukcijskimi posegi povečali učinke, in na perspektiven plan, ki predvideva predvsem pripravo programa za proizvodnjo kotlov, v katerih bi bilo možno izogrevanje trdnih in tekočih goriv. Morda ob določenih adaptacijah celo plinastih, kar bo pokazal razvoj plinar. Kot vidite, je program obsežen.

— Kaj mislite o možnostih uskladitve centralnega ogrevanja z urbanističnim načrtom?

● Problematika ogrevanja v sklopu urbanistične ureditve naselij je zelo obširna. Razvoj po svetu in pri nas kaže vztrajno tendenco k optimalnemu centraliziranju priprav toplotne energije za ogrevanje. Prednost pri načrtovanju reševanju tega problema imajo mlada naselja. Z vsako novo kotlarno v posameznih stavbah to prednost zapravljamo in se oddaljujemo od možnosti centraliziranja priprav toplote za ogrevanje. Mnenja sem, da smo v razvoju že tako daleč, ko bi morala biti preskrba s toploto del komunale, enako kot — so voda, plin, elektrika, kanalizacija itd. — J. Sever

DIJAKI - VOZAČI
PRED PROBLEMOM

Dižaki, ki se vozijo v srednje šole iz oddaljenih krajev, se srečujejo z mnogimi problemi. V zadnjem času se jih je polotila pravačata panika zaradi vedno novih variant o mesečnih vozovnicah. Ukinitev vseh olajšav bi mnoge dižake zelo prizadela, nekaterim pa bi celo onemogočila nadaljnje šolanje.

Na celjski gimnaziji je 519 vozačev, torej dokaj visoko število. Na letni konferenci občinske organizacije Zveze mladine in na plenumu dižaske skupnosti in mladinske organizacije so zato odločno zahtevali, da je problem treba rešiti. Predložili so tudi nekaj izračunov, po katerih je razvidno, da bi moral dižak, ki se vozi iz Stor, mesečno plačati 2.600 dinarjev za vožnjo, iz Petrovč 4.160 in prav toliko tudi dižak, ki se vozi iz Laškega. Se bolj pa bi bili prizadeti tisti dižaki, ki se vozijo na primer iz Sevnice in Rogateca, saj bi morali za vožnjo odšteti 17.680 dinarjev, oni iz Velenja in Roggaške Slatine pa 15.600 dinarjev. Poročilo o novih železniških tarifah, ki je bilo objavljeno v Delu 7. decembra, pravi, da bo za dižake na železnici 25 odstotni popust. To pa pri tako visokih cenah praktično ne pomeni nič, saj bi dižaki iz Rogateca in Sevnice še zmeraj plačevali 13.260 dinarjev! Take cene bi mnogim diž-

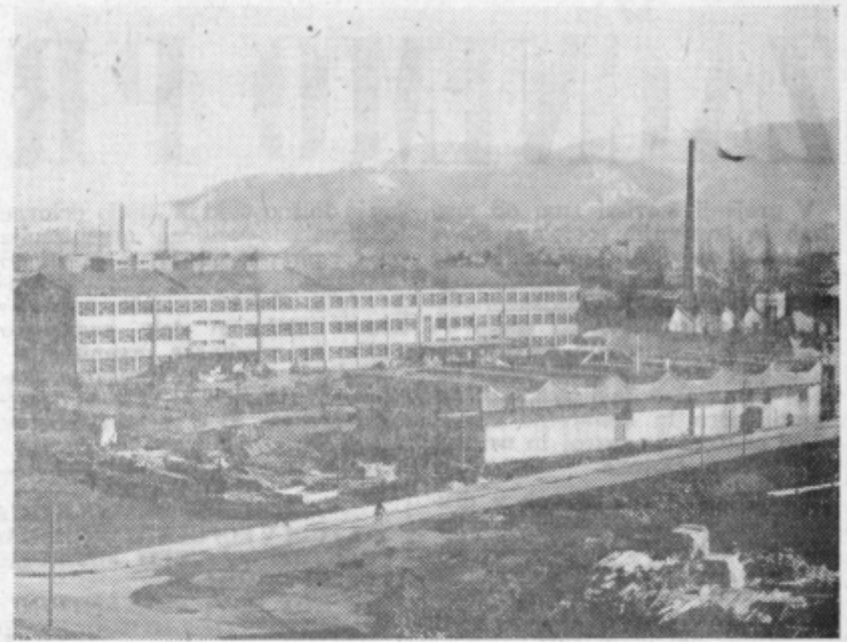
kom — slabše situiranim — onemogočile nadaljnje šolanje, to pa spet pomeni, da izobraževanje ne bo odvisno od prizadevnosti in uspeha dižakov, temveč od materialnega stanja v družini.

Verjetno je zdaj čas, da se oglastijo tisti ljudje, ki poudarjajo, da potrebujemo srednje in visokošolsko izobražene ljudi. Zato bi bilo treba poiskati še kakšne možnosti za rešitev tega problema — kot je bil na primer predlog Izvršnega sveta Slovenije, da bi bila cena mesečnih vozovnic približno 3.000 dinarjev.

LOŠKI VODOVOD

Vaščani Lok so kljub slabemu vremenu opravili že veliko dela za nov vodovod, ki zanj znaša predračun nad dva in pol milijona dinarjev. S svojim delom so stroške znatno zmanjšali, zdaj pa pričakujejo, da bo kaj malega primaknila še ObS Sentjur. Podobno je tudi v Dobju, kjer je predračun celo za 6,3 milijona dinarjev. Ti kraji upravičeno pričakujejo družbeno pomoč, saj so prebivalci v preteklosti tudi dosti žrtvovali za sukpnost.

(vo)

NOTRANJA PRELOMNICA. Pred dnevi so imeli v Aeru redno letno konferenco OO KZ, ki je odprla številne nove smeri v notranjem delovanju članov ZK. Zadnja leta so bile konference članov ZK v Aeru precej mlačne, medtem pa zdajšnja odlikuje odločen uvodni referat sekretarja Rada Kneževiča, a nanj se je navezala živahna razprava. Na konferenci so ugotovili, da so v preteklosti nekateri člani ZK razmeroma nepravilno pojmovali svojo vlogo. Osnovna organizacija je na svojih sestankih ta napačna stališča razčistila in tudi izključila tiste člane, ki niso hoteli z razvojem družbenih in političnih razmer v družbi nasploh in še posebej v kolektivu. Na sliki obrat Aero II, v ulici Moše Pijade.

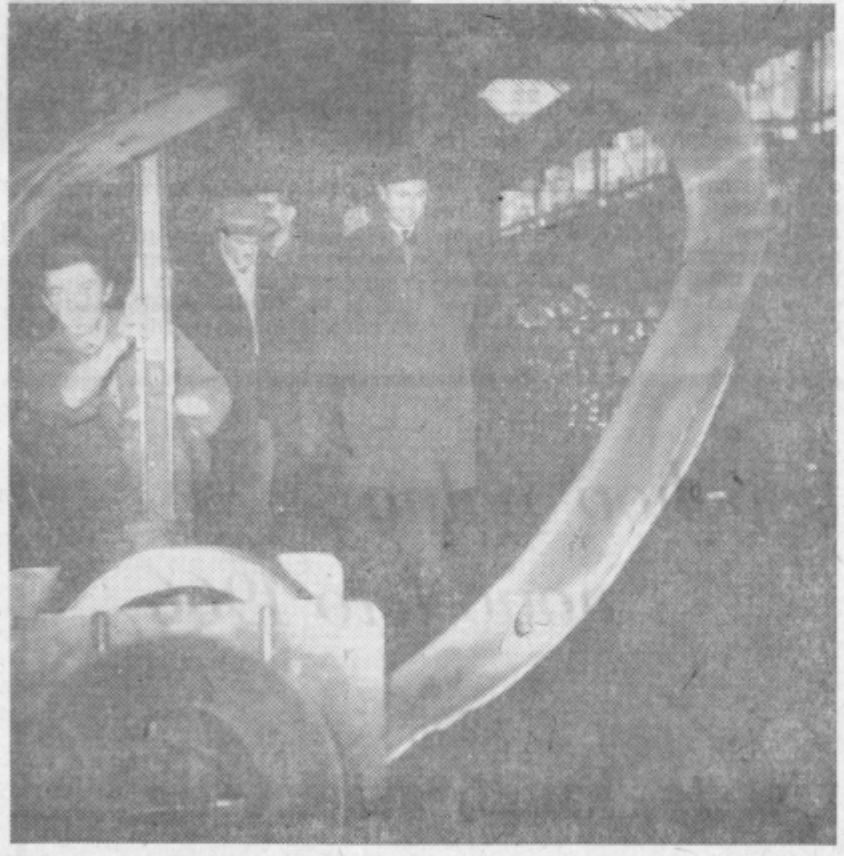
11

II. SIMPOZIJ O TOPLOTNIH IN PREZRAČEVALNIH NAPRAVAH

POMEMBNOST EMAJLIRANE IN KLIME

Pred dnevi so predstavniki vseh jugoslovanskih proizvajalcev toplotnih in prezračevalnih naprav ter strokovnjaki, ki so se udeležili II. simpozija v Ljubljani, končali

z delom. Zadnji dan simpozija so si ogledali celjsko tovarno Emajlirane posode EMO, kjer so jih predstavniki tovarne seznanili s proizvodnjo.

Delo drugega simpozija je nadaljevanje prvega, pri čemer so obravnavali konkretne probleme in možnosti širše sprejemljivosti dosedanjih dosežkov na tem področju. Profesor Malič je s svojim referatom doprinesel enega izmed najpomembnejših sestavkov. Razpravljal je o vplivu toplotnih odmer različnih vrst, o izvoru in pomembnosti toplote pri urbanističnem oblikovanju mest. Zanimiv je bil sestavek ing. Krzana, ki je v referatu obdelal odnose med posameznimi oblikami stavb v naselju, poudarjajoč bistvo toplotne tehnike. Arhitekt Fedor Kerlep je v razpravo vnesel skrbno zbrane sestavke o tako imenovani gradbeni fiziki, ki jo je s konkretnimi primeri odstopanj in neodgovornosti pokrepil s primeri nepotrebnih rušenj zunanjih zidov, zamakanjih streh in podobnim. Referati so bili strogo strokovni, v duhu pomoči in iskanih rešitev ter so kot taki nudili hvaležno gradivo za udeležence.

Zadnji večer je bil posvečen proizvodnjem in propagandistom, ki so v razpravah in v pojasnitvah imeli široke možnosti za vpostavitve neposrednih stikov s projektanti in strokovnjaki, ki delajo na tem področju. Vsekakor je omembe vreden prvi poizkus proizvajalcev toplotnih naprav iz celjske tovarne emajlirane posode, ki so imeli v gosteh udeležence simpozija, da bi jih seznanili s svojimi proizvodi. Udeleženci simpozija so pozdravili ta način kontaktiranja in ga priporočili tudi ostalim proizvajalcem teh naprav.

Klavnica naj pojasni

V novembru je moral neki posestnik iz Harja pri Laškem zaradi nesrečnega slučaja zaklati eno od svojih krav, ki je bila vredna več kot 250 tisoč dinarjev. Meso ubite krave so takoj odpeljali v klavnico Celje, od koder je omenjeni lastnik pred dnevi dobil obračun, iz katerega je razvidno, da mu je klavnica za 211 kilogramov mesa in kožo priznala 128.000 dinarjev. Čeprav je bil oškodovan za polovico dejanske vrednosti, se je kmet z obračunom strinjal, le to mu ne gre v glavo, čemu mu je klavnica od omenjenega zneska odbila še 35.000 dinarjev za stroške. Niso pa povedali, za kakšne stroške gre.

Ker je bila ubita žival mlada in je bilo zatorej meso tudi lepo, ga je klavnica prav gotovo prodala po znatno višji, ceni kot jo je priznala za odkupno ceno. Zato je tembolj nerazumljivo, zakaj so zaračunali še dodatnih 35 tisoč dinarjev. Ker se lahko vsakemu živinorejcu prijeti kaj podobnega, bi bilo prav, če bi klavnica pojasnila, kakšni so bili ti stroški.

T. K.

IFA
Industrija
finomehaničnih
aparatur
Celje

Vsem delovnim ljudem

srečno in uspeha
polno
novo leto 1966

OD VSEPOVSOD

SLOV. KONJICE — Gospodarske organizacije na območju konjske občine so pred kratkim obravnavale priporočilo občinske skupščine, kjer jim je predlagala delno povečanje osebnih dohodkov in sicer po potrebi tudi iz sredstev skladov, ustvarjenih v letošnjem prvem polletju. V nekaterih podjetjih so ta sredstva že izplačali.

POLZELA — Vas Breg pri Polzeli bo po sklepu krajevnih skupnosti dobila javno razstavljanje.

LJUBECNA — Na nedavni javni tribuni so predstavniki celjske občinske skupščine in celjskega komunalnega zavoda za socialno zavarovanje odgovarjali na vprašanja o kmetijskem zavarovanju, o škodi, ki jo povzroča cinkarniški plin, o javnem telefonu in še nekaterih problemih. O škodi, ki jo povzroča divjad za zaradi odsotnosti predstavnika lovske zveze niso govorili.

POLZELA — Na javni tribuni so prebivalce Polzele seznanili z novim urbanističnim načrtom. Ogledali so si tudi diafilme, kako bo izgledal kraj po novem urbanističnem načrtu.

STORE — Dedek Mrzab bo v tem kraju obiskoval mladež med 26. in 29. decembrom. Vse prireditve bodo v kulturnem domu v Storah, sredstva za novoletno slovesnost pa je primaknila Železarna Store. V tem času si bodo pionirji in cicibani lahko ogledali dve mladinski gledališki predstavi in risane filme.

SENTJUR — V soboto bo v Sentjurju letna skupščina občinskega združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev. Poleg tega, da bodo ocenili delo v preteklem razdobju, bodo sprejeli tudi program dela za prihodnje leto ter se pogovorili o združitvi z občinsko organizacijo Zveze borcev.

STORE — V ponedeljek in torek je bilo na kegljišču v Storah medobratno tekmovalje v borbenih partijah v kegljanju. Tekmovali so štorski železarji.

LOKA PRI ZUSMU — Pred dnevi je bila tu letna konferenca organizacije Zveze komunistov. Največ so govorili o kmetijstvu in menili, da so pri privatnih kmetijskih proizvajalcih še velike neizkoriščene rezerve.

PLANINA: Ljudje so se razveselili novega stalnega zdravnika dr. Andreja Fidlerja iz Sentjurja. Že v prvih dneh je bila čakalnica polna in pacienti zadovoljni. Problem je le s prevozom, ker je teren Planine zelo razsežen. Domačini se bodo morali potruditi, da ta problem rešijo skupaj z ObS Sentjur.

SENTJUR: Pred dnevi je bila seja ObO RK, ki je ocenila delo v preteklem obdobju in ugotovila, da so bile posamezne krajevne organizacije zelo aktivne. Posebej so se izkazale Planina in Ponikva pa še nekatere druge. Odbor je ob tej priložnosti priznal tudi požrtvovalnost tajnika Križnika in predsednika Denžiča, ki sta vložila precej svojega prostega časa za uspešno dejo RK.